

תוכנית אלומות

3 - 6 באוקטובר 2021 || כ"ז - ל' בתשרי תשפ"ב

במקום להתייצב במכללות לשבוע היערכות
לשנת הלימודים...

שמנו פעמינו למלון יהודה המפנק, ותרנו
אחר ירושלים שלנו -

כשבליבנו מתנגן שירו של נתן יונתן
(לצלילי קולה הענוג של [רוחמה רז](#))

"לכל אחד יש עיר ושמה ירושלים"

שהוא אולם לה חלומות

עד שתעלה בהר פריחת הליל

להאיר לו בערב יזמו"

עבור הצוות המארגן, סמינר אוקטובר התחיל
כבר באוגוסט...

לאחר מפגשים וסבבי חשיבה רבים, בנינו
סמינר עשיר, והצבנו בו מספר יעדים: שיפור
של יכולות ניהול ומנהיגות, העמקת הקשר
בין העמיתים, ובניית יסודות לרשת אלומות
העתידית.

הסמינר תוכנן במבנה מגוון להשגת היעדים,
המותאמים בין השאר (במקרה, או שלא...)
לכישורים גופניים...

וכך... בשבוע הראשון של אוקטובר...

יום ראשון: מתחילים מבפנים - מה הופך מנהלת למעולה (ו... בעלת כושר אירובי*)?

סיפור ישראלי

נופר פיזר הכניסה אותנו לעמקי נפשה, וחשפה בפנינו התמודדות עם אחריות משמעותית כילדה צעירה, התמודדות שהשלכותיה מלוות אותה גם כיום כאם. היא שיתפה בתהליכים ובתובנות שהיא מגיעה אליהם בחיפוש אחר שלוה ואושר.

מוהנא פארס, סמנכ"ל ומנהל המינהל לחינוך טכנולוגי, הציג בפנינו את הדרך שלו להובלת שינויים מדיניים, על-פי מודל "5 יחידות בגרות במתמטיקה". לאחר בדיקת נתוני הבסיס, הוא סימן יעד: להכפיל את מספר הלומדים במסלול בתוך חמש שנים. תוכניתו התבססה על השקעת משאבים בכמה גופים בד: בתי ספר, מלגות לסטודנטים למתמטיקה, הכשרה ייעודית לאקדמאים ופיתוח טכנולוגיות. ההשקעה הובילה להשגת היעד!

בפתחו של היום הראשון של הסמינר, אחרי שבדקנו מה אחוז הסוללה שלנו, הציגו בפנינו ז'קלינה וליאו מחברת BEINCO את שלבי המעבר ממנהיג גיבור למארח. התנסונו ביישום ממצאי מחקרם של חוקרי MIT בנוגע לאינטליגנציה קולקטיבית בסביבות עבודה מקדמות. התחלנו בהקשבה בזוגות "גב-אל-גב", המשכנו בחשיפת השינוי שהיינו רוצים לחוות בעצמנו כמנהיגים, ועשינו זאת תוך מתן זמן ביטוי שווה לכולם.

את החלק הבא פתחנו במדיטציית נשימות, ועברנו לתרגול הזרה - מעבר ממוכר לזר, באמצעות היכרות מחודשת עם צימוק ושימוש בעקרונות מעולם המיינדפולנס.

תרגלנו בקבוצות הקשבה ל"כישלונות מפוארים", נחשפנו ל"כישלון" של אחד העמיתים וניסינו לנתח לפי שלוש תמות מרכזיות: תכונות וערכים שהתחזקו, דלתות שנפתחו, תובנות ורגעי AHA.

הדס: "כישלון הוא יחסי ונתון לפרשנות בעיני המתבונן. במבט לאחור ה'כישלון' הפך אותו למנהל טוב יותר".

נופר: "הערכים ימשיכו ללוות אותנו לאורך החיים".

את יומו הראשון של הסמינר סיימנו בצפייה ובדיון בסרטו של אבי נשר "תמונת הניצחון", המציג את הקרבות בקיבוץ ניצנים ערב מלחמת השחרור מנקודת המבט של אנשים משני צידי המתרס.

יום ראשון – Take home message

מנהלים גיבורים מקשיבים ומשתפים כשתמונת הניצחון לנגד עיניהם, כבר מהרגע הראשון

* היכולת של הלב והריאות להזרים דם לאיברי הגוף – ללא הפסק. מאפשרת סבולת – היכולת להתמיד במאמץ לאורך זמן

יום שני: מתנסים - איך נניע למנהיגות ויצירתיות בעבודה משותפת (ו... נפתח כוח*)?

בהמשך הציג אריאל את **לוח הקנבאן** כדרך לניהול פרויקט שיש בו שינוי משמעותי בכל רגע, שהקו המנחה בו הוא "פחות זה יותר", ושהמשימות מוצגות על פתקיות מתחלפות לפי הרצף: **To do, Doing, Done**

אילת הציגה את דף **קבוצת אלומות**, כאמצעי לשמירת קשר רציף של רשת אלומות בעתיד, באמצעות **Linked-In**. נרשמה התלהבות מרנינה של העמיתים, וסוכם כי יעלו תכנים לדף מדי חודש...

סיפור ישראלי

הדס ברודי שרודר חלקה איתנו את המעבר שלה מילדות ונערות משובבת של בת קיבוץ, לנישואים לחוקר, שהובילו בתורם למגורים בבוסטון. שם גילתה את אהבתה לחינוך והפכה אותו למקצוע. בתשוקתה העצומה היא מחנכת (גם את חמשת בניה) לקבלה ולפתיחות לחברות השונות באוכלוסייה.

את בוקרו של היום השני פתחנו עם ז'קלינה וליאו **במשחק רציני** "כן! יאללה!", כדי לחוש בהנאה שבעבודת עמיתים מתוך רצון וכיף.

ממגרש השח-מט עברנו לכתיבת רצף של החלומות שלנו. התנסו בשיטת **חלימת דרקונים**, הכוללת שלב של "חווית" התוצר שיתקבל בעוד תשעה חודשים – במבט לאחור, וכן שלבים של **חגיגה** בהישגים שבדרך.

איתמר: **לפעמים החגיגה הגדולה היא התכנון והעשייה**. איל: **הכינו לעצמכם דף וכתבו בו ארבעה חלומות**. כעבור חודש בדקו ביומן כמה זמן הקדשתם לכל חלום...

בתרגיל **השאלות העוצמתיות** עברנו לעבודה קבוצתית, ובה נדרשנו למקד את יעדי החלום, לכדי הצגתם בשלוש דקות, ואז להפוך למשך שלוש דקות **לדג זהב**, להקשיב לשאלות נוקבות מצד העמיתים ובמשך ארבע דקות לסכם את התובנות שלנו לגבי התוכניות להמשך. בסיום התרגיל, העברנו את דף החלום שלנו לכל חברי הקבוצה, והם כתבו **איזו מתנה** יכולים לתת כדי שנוכל להגשימו.

אריאל פליגלר הציג בפנינו את **החשיבה הפולארית**, המאפשרת לנהל שתי תפיסות עולם של אותה מטרה, בשאיפה לשהות בתרחיש חיובי להשגת מטרת-העל.

סיימנו את היום בסדנת אימפרוביזציה עם **יונתן גרובר**, שלימד אותנו שלושה דברים חשובים: כל דבר שאנחנו אומרים הוא נכון, הכי חשוב ליהנות מהתהליך, ואנחנו תמיד בגישה של "כן ו...". כך קרה שבהתקדמות הדרגתית משיח בזוגות, לשיח בשלושות וברביעיות יצרנו יחדיו בקבוצה סטארט-אפ – גלולת הקסם **רנטיק**, המייצרת שיער בכל הגוף... בעלות סנסציונית של 7 ₪ בלבד! ואשר מגיעה עם ערכת הסרת שיער בעלות של \$500...

Take home message – יום שני

מנהיג מוביל חולם, יוצר חדשנות ומשתמש ב**סירקולציה פנימית**, כדי להתמודד עם קשיים

* היכולת של מערכת העצבים והשרירים להתמודד עם כוחות חיצוניים ועם...התנגדויות מכיוונים צפויים ובלתי צפויים

יום שלישי: מתמקדים - איך נממש את המטרות הגדולות שלנו (ו... נפתח יציבות*)?

את בוקרו של היום השלישי פתחנו בבחירה של אחת משתי סדנאות

חסינות בפני שינוי (Immunity to change), סדנה שבה הציג אילן רופין תהליך לבחינה מעמיקה של הגורמים הפנימיים העומדים ביננו לבין השגת היעדים שלנו. במהלך הסדנה נתבקשנו לפעול מתוך **כנות עמוקה** ולמלא טבלה לפי השלבים הללו: ניסוח יעד לשנה הקרובה – **בצורה חיובית**; הצגת הפעולות שאנחנו נוהגים לבצע בשגרה ו**פוגעות** בהשגת היעד; כתיבת **הדאגות** שמעלה האפשרות שנפעל **לטובת** השגת היעד... בהמשך העזנו לכתוב מהן ה"מחויבויות" שלנו (מערכת החיסון שלנו), **ההנחות הגדולות** שלנו שפועלות נגד השינוי.

סיפור ישראלי

תקוה עובדיה שיתפה אותנו בילדותה כבת למשפחה מיוחסת ומשכילה, הדוגלת בחינוך חרדי, בצמיחה ובהעצמה, תוך לקיחת הטוב מכל העולמות. היא שיתפה בדרכה לשמור על המסורת בתוך עולם עדכני ומתקדם, באמצעות השקעה אין-סופית של הורים בילדיהם ושל מורים בתלמידיהם.

חשיבה עיצובית (Design Thinking), סדנה שבה הציגה **מירי גריסרו** את התאוריה המבוססת על התמקדות בלקוח, לפי השלבים הללו: ניסוח האתגר מתוך אמפתיה, עריכת "מסע לקוח" תוך בחינת הממשקים שלו עם הארגון, העלאת רעיונות יצירתיים, ייעול הרעיונות ויישומם!

תרגלנו כתיבת הצעות ל"לקוח"-סטודנט, בפתקים קטנים (Post it), בשבע מילים לכל היותר, תוך התייחסות שוויונית לכלל הרעיונות של המשתתפים (**מהמנכ"ל עד לעובד הזוטא ביותר**), והבנו את החשיבות שבחשיבה ובכתיבה אישית לפני הדיון ובשיתופיות בדיון.

ד"ר נעמי בק, סמנכ"ל אסטרטגיה ובין-לאומיות במל"ג, הציגה בפנינו את המהלכים המתקיימים בחמש השנים האחרונות במטרה לפתח את קשרי החוץ של האקדמיה בישראל. למדנו שכדי להעלות את האיכות האקדמית והמוניטין של המוסדות יש להגדיל את מספר הסטודנטים מחו"ל, להקנות לסגל כישורים בין-לאומיים, וליצור שיתופי פעולה עם חוקרים מחו"ל.

בחלקו השני של היום בילינו בטיילת ארמון הנציב, ברכיבה מרגשת על סגווי, שלוותה בהסברים מרתקים של **אמיל**. זללנו גלידה מפנקת (תודה ליערה!) וצעדנו לגן הפעמון (תוך שחרור השרירים...). לאחר הקשבה לסיפורה של תקוה, ישבנו בקבוצות במתחם התחנה וחלקנו סודות.

Take home message – יום שלישי

מובילים אמיצים משולים לרוכב על סגווי: רגעים נוטים לאחור, רגעים נעצרים, אך רוב הזמן נעים לפנינו

* היכולת לשמור על איזון, המאפשר תנודות במרחבים מנוגדים, כנגד כוחות – מבלי לאבד שיווי משקל

יום רביעי: כשהדברים משתבשים - איך ננווט במורכבות ונהפוך חזון למעשה (ו... נפתח גמישות*)?

בוקר יום רביעי נפתח בסיפורה של ורדית.

סיפור ישראלי

ורדית מקלר-פיק הפליאה לספר את סיפורה, והכניסה אותנו לתוך יומנה האישי. יחדיו חוונו את תגליותיה כילדה חוקרת, כנערה, כחיילת וגם כאישה כיום, שסקרנותה אינה יודעת שובע... ליוונו אותה במסלולים של חייה, שבהם מימשה את אהבתה לים מחד גיסא ולחינוך מאידך גיסא.

עו"ד אופיר כץ, יועץ משפטי של מכללות אחדות, הציג בפנינו סוגיות הקשורות באתיקה ובמשפט באקדמיה. דנו בפרשנויות לחופש הביטוי, במקרה שמרצה ו/או סטודנט מתבטא בפומבי נגד המוסד האקדמי, ובחוק זכויות יוצרים והגנה על פרטיות בתקופת הקורונה. לבסוף נחשפנו לאתגרים בתהליכי מיזוג של מכללות לחינוך.

סיפור ישראלי

אביחי קלרמן ריתק אותנו ביכולתו המופלאה לרקד בין התפקידים השונים שמציבים לו חייו - נכד, ילד, בעל, הורה, סב, מחנך, מרצה במכללה ומפקד בצבא. אביחי הציג מורשת של אהבה עמוקה לארץ, תוך שמירה על קשרי ידידות עזים שהוא מקיים כל השנים בין בני המשפחה והחברים, מורשת שהוא מנחיל לדורות הבאים במשפחתו.

תמר פלד, ראש אגף עתודות לישראל במשרד ראש הממשלה, הציגה בפנינו את המודל שעליו מבוססת תוכנית עתודות לישראל, השואפת לשגשוג מדינת ישראל במגזרים השונים. התוכנית בנויה על מסלולי הכשרה של קבוצה מצומצמת של מנהלים מצטיינים שמתאימים לאיש משרות מטרה בכירות.

לקראת סיום תרגלנו עם ז'קלינה וליאו זמישות. התבססנו על מודל האקו-סייקל, המאפשר פיתוח של תובנות מעמיקות בדבר המעברים שלנו בין שלבים ומלכודות.

סיכמנו את הסמינר בשיטת להתחיל, להמשיך, להפסיק, והודינו זה לזה מכל הלב.

בסבב הצ'ק אאוט סיכמה רניה את הסמינר במשפט אחד שאומר הכול: [بطايرتي ممتلئة مائة بالمائة](#)

Take home message – סמינר אוקטובר

מנהלים, מנהיגים ומובילי שינוי חולמים, יוצרים, מתנסים, מרחיבים גבולות, לרגעים יוצאים מאיזון, מתמודדים עם התנגדויות, ולמרות כל אלה – מתמידים בדרך לעבר הגשמת החלום, תוך ליווי של העמיתים התומכים בהם ונמצאים לצידם. במשפט מסכם – כן and ילא

* היכולת לפעול בטווח תנועה מרבי ולהרחיב את הגבולות של כל מפרקי הגוף – מבלי להיפצע

תודה רבה לצוות המארגן על תכנון סמינר עשיר בתכנים מגוונים ובהפתעות נפלאות: יעקב, סילביה, ליאורה, יולי, תקוה, יערה, אביחי ואילת.

שבוע לאחר הסמינר: עמיתות אלומות מיישמות כלים שלמדנו

כתבה: ד"ר אילת דונסקי, המכללה האקדמית בוינגייט